

Studiegids Post-HBO - DSMH

Deskundige Steriele Medische Hulpmiddelen

1 — Waarom deze opleiding

De post-HBO opleiding DSMH is ontwikkeld om deskundigen op het gebied van Steriele Medische Hulpmiddelen toe te rusten met specialistische kennis en vaardigheden voor het verrichten van werkzaamheden inzake complexe steriele medische hulpmiddelen. De opleiding speelt in op actuele tekorten aan goed opgeleide DSMH's en stelt professionals in staat om met zelfvertrouwen regie te nemen in multidisciplinaire SMH-situaties. Praktijkgestuurd leren, ondersteund met de persoonlijke LXP-assistent (en mogelijk gedurende de opleiding met de introductie van een DSMH AI-Assistent), zorgt voor een effectieve koppeling tussen theorie en praktijk. De opleiding draagt zorg voor professionals met competenties zoals bedoeld in het Besluit medische hulpmiddelen¹. De opleiding is gebaseerd op het Coherence model voor Integraliteit in combinatie met het 4C/ID-model en leidt tot directe toepasbaarheid in de praktijk. Praktijkleiderschap DSMH vormt de rode draad in de post-HBO leergang.

2 — Doelstellingen

Na afronding van deze post-HBO opleiding zijn deelnemers in staat om:

1. Theorie en praktijk naadloos te integreren in het dagelijks DSMH handelen binnen de diverse SMH-contexten en praktijksituaties rond de zorg voor Steriliteit en Medische Hulpmiddelen als onderdeel van de medisch specialistische zorg.
2. Zich sneller bekwaam en effectief inzetbaar te voelen in complexe SMH-situaties, wat bijdraagt aan professioneel zelfvertrouwen en werkplezier als DSMH'er.
3. Door succeservaringen hun motivatie te versterken om het leerprogramma volledig te doorlopen en zich blijvend te ontwikkelen.
4. De rol van DSMH actief vorm te geven door het toepassen van diverse DSMH-kennisgebieden (o.a. DSMH en wet- en regelgeving, DSMH en medische microbiologie, DSMH en techniek, DSMH en kwaliteitszorg, DSMH-organisatie en management met Praktijkleiderschap)
5. Efficiënt samen te werken met behulp van de persoonlijk LXP-Assistent, de WhatsApp Opleidingsgroep (en mogelijk een persoonlijke DSMH AI-assistent en deze verantwoord in te zetten als leer- en werkinstrument).
6. Hun loopbaan te versnellen door aantoonbare DSMH-competenties op het gebied van (herverwerken) van medische hulpmiddelen in complexe zorgomgevingen, ondersteund door een erkend certificaat.

3 — Leermodules

Het scholingsaanbod is georganiseerd rond 5 inhoudelijke thema's. De inhoudelijke leermodules worden aangeboden in een voorprogramma (de basisopleiding) en een hoofdprogramma (de vervolgopleiding). Voorafgaand aan iedere leermodule dient een voorbereidende praktijkopdracht gemaakt te worden.

Het leerprogramma DSMH omvat de volgende thema's:

- DSMH Thema 1: DSMH & Wet- en Regelgeving
- DSMH Thema 2: DSMH & Techniek
- DSMH Thema 3: DSMH & Kwaliteitszorg
- DSMH Thema 4: DSMH & Medische microbiologie
- DSMH Thema 5: DSMH & Praktijkleiderschap
- DSMH Thema 6: Specialisatie DSRD (in ontwikkeling)

¹ Besluit medische hulpmiddelen

De Post-HBO opleiding bestaat uit de volgende onderdelen:

- **Introductiemiddag:** tijdens deze wordt er een toelichting gegeven op de inhoudelijke inrichting van de opleiding, wordt duidelijk wat er verwacht wordt aan zelfstudie en is er gelegenheid om kennis te maken met de andere deelnemers en docenten.
- **Voorprogramma:** 4 les blokken van één fysieke dag en 8-12 uur voorbereiding per dag en een afsluitende halve dag
- **Hoofdprogramma:** 8 lesblokken van één dag, tussentijds 2 masterclasses van een halve dag, en een afsluitende slotdag. Elke leermodule bevat een uitgebreid zelfstudie-programma met voorbereidende werkzaamheden, praktijk-opdrachten, reflectie en toepassing van klinisch redeneren (gemiddeld voorbereidingstijd 8 uur per lesblok).

Iedere leermodule bevat tenminste:

- Praktijkopdrachten (zoals beleidsplannen, observatie- en onderzoek, complexe casussen)
- Intercollegiale consultatie en -toetsing, reflectie en thematische toetsing
- Toepassing van methodisch redeneren op actuele praktijksituaties

In bijlage 1 'Het leerprogramma DSMH op hoofdlijnen' en bijlage 2 'Het leerprogramma DSMH in schema op hoofdlijnen' vindt u een uitgebreider overzicht van de inhoud van de DSMH-leermodules

4 — Doelgroep

De scholing is primair bedoeld voor de Deskundige Steriele Medische Hulpmiddelen (DSMH). Daarnaast zijn de modules relevant voor:

- Deskundigen Scopen Reiniging en Desinfectie (DSRD)
- Coördinatoren CSA/CSD
- Managers CSA/CSD
- Ziekenhuishygiënist
- Apothekers
- Assortimentscoördinatoren
- Logistiek coördinatoren OK
- Klinisch fysici
- Medisch instrumenten beheerders/makers

5 — Uitgangspunten

Er wordt gewerkt volgens een aantal vaste uitgangspunten die ervoor zorgen dat de scholing voldoet aan de gestelde eisen. De volgende uitgangspunten worden gehanteerd:

- Landelijke functieprofiel DSMH
- Modulair opgebouwd
- Theoretisch fundament met vertaling naar de praktijk
- Praktijkgericht en direct toepasbaar
- Opdrachten waarbij de behandelde theorie direct in de praktijk wordt toegepast
- Actueel (naar de laatste stand van de wetenschap)
- Ontwikkelingsgericht

Landelijk functieprofiel DSMH

De scholing is gebaseerd op de kwalificaties van het landelijke functieprofiel Deskundige Steriele Medische Hulpmiddelen en de leerdoelen zoals opgesteld in het opleidingsdocument “Competentie overzicht opleiding DSMH”.

Modulair opgebouwd

Het scholingsaanbod is opgebouwd in thematische modules. In iedere module staat een ander aspect van het werk van de DSMH centraal. Binnen de modules is ruimte om nieuwe ontwikkelingen een plaats te bieden. De modules worden in samenhang met elkaar aangeboden, maar kunnen ook los van elkaar worden gevolgd.

Praktijkgericht en direct toepasbaar

De modules bestaan uit een combinatie van theorie en praktijk. Er wordt voorzien in een stevige theoretische basis van waaruit de DSMH leert complexe casussen op te lossen. Voor de DSMH is het van belang dat de scholing aansluit bij hun werkpraktijk. Het scholingsaanbod is praktijkgericht en sluit aan bij de werkcontext van de medewerkers. Om de transfer van leren naar werken te vergroten, bevatten de modules verschillende oefenvormen.

Actueel

De scholing maakt gebruik van de inhoud van actuele onderzoeken. Nieuwe ontwikkelingen binnen het werkveld zullen waar mogelijk worden meegenomen.

Ontwikkelingsgericht

Het scholingsaanbod is ontwikkelingsgericht en heeft als doel om de bekwaamheid van de DSMH te versterken of vergroten. Het is nadrukkelijk niet de bedoeling om het scholingsaanbod in te zetten om individuele prestaties en functioneren te meten.

Leeswijzer

Dit document beschrijft de indeling van de modules op hoofdlijnen en daaraan gekoppelde leerdoelen. Waar “hij” staat kan ook “zij” worden gelezen.

6 — Toetsing

De toetsing bestaat uit:

- Proeve van bekwaamheid DSMH na elk blok
- DSMH portfolio-opbouw tijdens de opleiding
- Eindreflectie en eindpresentatie op basis van een zelf uitgewerkte complexe praktijkcasus (eindopdracht)
- Beoordeling van de eindopdracht en portfolio door assessoren aan het eind van lesblok 8

Een deelnemer is geslaagd wanneer het portfolio en eindopdracht als voldoende is beoordeeld.

7 — Instroomeisen

Toelating is mogelijk voor:

- Hbo-opgeleide professional werkzaam binnen de DSMH-praktijk
- Mbo-opgeleide professional met voldoende werkervaring in de DSMH-praktijk

Aanvullend criterium bij MBO-vooropleiding: tenminste 2-3 jaar werkervaring als DSMH'er of aanverwante functie bij voorkeur op Hbo-niveau.

Deelnemers moeten in principe werkzaam zijn in de DSMH-praktijk voor tenminste 24 uur per week.

8 — Vrijstellingen

Het vrijstellingenbeleid is van toepassing op deelname aan onderdelen van het voorprogramma (basisopleiding) en/of het hoofdprogramma (vervolgopleiding) wanneer men met eerder behaalde certificaten kan aantonen dat men de betreffende leermodule en/of onderdelen van de leermodule in een ander leertraject succesvol heeft afgerond. Het certificaat dient maximaal 3 jaar geleden te zijn behaald.

9 — Duur van de opleiding

De opleiding duurt 12-15 maanden, inclusief lesdagen, praktijkleerperiode en toetsing.

- Introductiemiddag van ½ dag (september)
- Voorprogramma 4 lesblokken bestaande uit 4 lesdagen (september '25 t/m april '26)
- Hoofprogramma 8 lesblokken bestaande uit 8 lesdagen (april '26 t/m dec '26)
- 2 Masterclasses van ieder 3 uur (optioneel)
- Praktijkleerperiode met diverse thuiswerkopdrachten: gemiddeld 24-32 uur per maand
- Eindpresentatie en feestelijke afsluiting van 1 dag

De opleiding is nadrukkelijk opgebouwd vanuit een ontwerpmodel waarbij er sprake is van een goede mix tussen praktijkleren (in de werk- en beroepspraktijk) en theoretische kennisoverdracht in lesblokdagen. Op deze wijze is er een betere balans tussen praktijkgericht en werkend leren enerzijds en theoretische kennisoverdracht in lesblokken tijdens de lesdagen anderzijds.

10 — Lesdata

Voorprogramma

De lesdagen van het basisopleidingsdeel zijn gepland op de woensdagen en de leergang start is gepland in september

Lesblok 1	september	24/9/2025
Lesblok 2	november	26/11/2025
Lesblok 3	februari	04/02/2026
Lesblok 4	april	01/04/2026

Hoofdprogramma

De lesdagen van het vervolgopleidingsdeel zijn ook gepland op de woensdagen en de start van het hoofdprogramma is gepland op 22 april 2026.

Lesblok 1	april	22/04/26
Lesblok 2	mei	27/05/26
Lesblok 3	juni	17/06/26
Lesblok 4	september	02/09/26
Lesblok 5	september	30/09/26
Lesblok 6	oktober	28/10/26
Lesblok 7	november	25/11/26
Lesblok 8	december	16/12/26
Diploma-uitreiking	december	16/12/26

11 — Lesgeld

Hierna een kostenoverzicht per deelnemer.

Onderdeel	Prijs (vrij van BTW)	Inclusief
Voorprogramma *	€ 2.997, -	Lesdagen, basisopleiding, coaching, LXP-Licentie App,
Hoofdprogramma *	€ 6.297, -	Lesdagen, vervolgopleiding, coaching, LXP-licentie App, toetsing en begeleiding
Lesdag afzonderlijk * (zie bijlage addendum)	€ 797, -	Per thema verplichte lesblokken verspreid over lesdagen inclusief herregistratiepunten of accreditatiepunten met coaching, LXP-Licentie App, toetsing en begeleiding

* Deze prijzen geldt voor VDSMH-leden en is incl. korting van 5% en de DSMH-opleiding is een CRKBO-opleiding (vrij van BTW)

Groepsgrootte

De groepsgrootte per module is minimaal 12 en maximaal 16 personen. Deze groepsgrootte draagt bij aan een goede leeromgeving en biedt veel ruimte om ervaringen uit te wisselen en waardevolle discussies te voeren.

Tijdsinvestering

Per lesblok geldt een indicatieve studiebelasting van 16-20 uur:

- Contacturen: 8 uren
- Zelfstudie en praktijkleren: 8-12 uren

Aanwezigheid

Voor de modules geldt een aanwezigheidsplicht van 100%. Bij onvoorziene afwezigheid geldt de vastgestelde DSMH-inhaalprocedure.

Certificering

Deelnemers ontvangen een bewijs van deelname na het volgen van een volledige module. Naast aanwezigheid op de scholingsdagen is het inleveren van de voorbereidende opdracht hiervoor een vereiste. Na succesvolle afronding van het voorprogramma ontvangen deelnemers het certificaat Basisopleiding DSMH. Na afronding van het hoofdprogramma ontvangen deelnemers het certificaat Vervolgopleiding DSMH. Zodra deelnemers de basis- en vervolgopleiding succesvol hebben afgerond en de eindopdracht met een voldoende is afgesloten ontvangen de deelnemers het formele DSMH-certificaat als men in de praktijk tenminste 8 uur actief werkzaam is/blijft in de DSMH-werkpraktijk.

Kwaliteitszorg

Elke module wordt volgens een vaste methodiek geëvalueerd onder de deelnemers. Daartoe vullen deelnemers een evaluatieformulier in. Dit formulier wordt anoniem verwerkt. De resultaten worden gebruikt om de modules te verbeteren. De ZorgPraktijkAcademie (verder ZPA) is CRKBO-geregistreerd en de ISO-9001. De ZPA, als uitvoeringspartner van de VDSMH, hanteert intern het INK-managementmodel, om 'reproduceerbaar' goede opleidingskwaliteit te leveren. Recent is ook het ISO 9001 certificeringstraject ingegaan.

Erkenningen

De DSMH-opleiding is een post-initiële Hbo-leergang waarvoor een CPION-erkenning zal worden aangevraagd. Daarnaast is het traject gestart om te verkennen of een CZO-erkenning haalbaar is op basis van een EPA-profiel. Tenslotte zijn alle onderdelen van deze post-initiële Hbo-leergang voorzien van accreditatiepunten in het kader van de vereisten als onderdeel van (her)registratie.

Aanmelding

U kunt zich aanmelden door een mail te sturen naar: opleiding@vdsmh.nl

Plaats, data en sprekers

Voor aanvang van elke leermodule wordt het dagprogramma inclusief de praktijkdocenten met u gedeeld, evenals praktische informatie via het LXP-leerplatform dat rechtstreeks via de ZPA App (in Apple-store of Google-store) te verkrijgen is of rechtstreeks in de browsers via de weblink: <https://zpa.madlogic.app> in de browser.

Alle scholingsdagen vinden plaats in Gelderland: Galvanistraat 7, 6716 AE in Ede.

Hulpmiddelen

Het wordt geadviseerd een laptop en/of mobiel device met te nemen voor het maken van aantekeningen, lezen en opzoeken van literatuur en het maken van presentaties tijdens de workshops.

Meer informatie

Wilt u weten of dit post-HBO leerprogramma past bij jou en jouw organisatie? We denken graag met u mee. Neem contact op via info@zorgpraktijkacademie.nl of ga naar DSMH-leergangonderdelen op de ZorgPraktijkAcademie: Leergang Deskundige Steriele Medische Hulpmiddelen | ZorgPraktijkAcademie met informatie, klik hier naar het [Leerprogrammering DSMH](#).

Bijlage 1 — Het leerprogramma DSMH op hoofdlijnen

Module 1: DSMH & Wet- en regelgeving

Leerdoelen

De deelnemer:

- heeft inzicht in de rol van DSMH en de taken en verantwoordelijkheden
- kent de wetgeving die van toepassing is op het werk van de DSMH
- heeft kennis van de procesgangen en de daarbij behorende samenhang (tijdigheid, omlooptijd, logistiek) binnen de CSA
- heeft kennis van materialen toegepast in medische hulpmiddelen, incl. verpakking
- is op de hoogte van de benodigde decontaminatie apparatuur inclusief de daarbij behorende software voor het goed functioneren van de CSA
- is in staat de technische documentatie van de leverancier te beoordelen en te interpreteren
- heeft kennis van de bio compatibiliteit van de toegepaste materialen / producten

Programma op hoofdlijnen

In deze module komen hoofdlijnen de volgende onderwerpen aan bod

- kan de DSMH-opleiding introduceren aan anderen
- kan het DSMH in historisch perspectief plaatsen
- is op de hoogte van de actuele wet- en regelgeving
- kan een rondleiding op de CSA/CSD en voorzieningen in ziekenhuis verzorgen
- is op de hoogte van de rol, plaats en positie van DSMH-functie, taken en verantwoordelijkheden
- heeft kennis van instrumentarium en beheerst de basisprincipes rond instrumentenleer
- heeft kennis van disposables en implantaten
- is op de hoogte van de hedendaagse DSMH-situatie en nabije toekomst van de DSMH-functie

Module 2: DSMH & Techniek

Leerdoelen

De deelnemer:

- heeft inzicht in de basisbegrippen van natuur- en scheikunde die onderliggend zijn aan de processen van reiniging, desinfectie en sterilisatie
- heeft kennis van toegepaste chemische werkingsprincipes in het reinigings- en sterilisatieproces
- is in staat effectiviteit en beperkingen van gebruikte chemische werkingsprincipes te benoemen
- is op de hoogte van de kwaliteitseisen die gesteld worden aan stoom
- weet wanneer hij welke test moet uitvoeren, aan welke voorwaarden de uitvoering moet voldoen
- kan de resultaten van testen interpreteren en toont daarbij een kritische houding
- is bekend met de problemen die kunnen voorkomen uit netvervuiling, statische elektriciteit, perslucht, netwerksystemen voor datatransport etc.

Programma op hoofdlijnen

In deze module komen de volgende onderwerpen aan bod:

- Reiniging en desinfectie
- Theorie natuur- en scheikunde m.b.t. processen reiniging en desinfectie
- Praktijk natuur- en scheikunde m.b.t. processen reiniging en desinfectie
- Sterilisatie

Module 3: DSMH & Kwaliteitszorg

Leerdoelen

De deelnemer:

- kan kwaliteit definiëren voor het eigen vakgebied, product en/of geleverde dienst
- heeft kennis van verschillende kwaliteitssystemen (ISO 9001, ISO 13485, GMP)
- is in staat om wet- en regelgeving te vertalen functioneel kwaliteit management systeem (KMS)
- inzicht in risicomanagement: prospectief (interne audits), retrospectief (analyses), n de praktijk?
- kan een Root Cause Analysis (RCA) uitvoeren
- kan een verbeterplan opstellen en is bekend met PDCA cyclus
- kan een team samenstellen om een onderzoek naar aanleiding van een incident uit te voeren
- heeft kennis van basale validatieprincipes
- is in staat om een audit uit te voeren

Programma op hoofdlijnen

In deze module komen de volgende onderwerpen aan bod:

- Kwaliteitsmanagement, in's en out's
- Risicomanagement
- VIM/RCA
- Validatie/Auditing
- Incidentmanagement

Module 4: DSMH & Medische Microbiologie

Leerdoelen

De deelnemer:

- heeft inzicht in de basisprincipes van microbiologie
- heeft overzicht en inzicht in hygiëne en infectiepreventie
-

Programma op hoofdlijnen

- Basis in Medische Microbiologie
- Handhygiëne en handdesinfectie (WHO-richtlijnen)
- Reiniging en desinfectie van werkplekken
- Hygiënisch handelen in de CSA (kleding, gedrag, logistiek)
- BRMO, MRSA en C. difficile: risico's en maatregelen
- Barriërefuncties en steriele zones
- RDS-processen (reinigen, desinfecteren, steriliseren)
- Bioburden en validatieprocessen
- Reinigen van instrumenten (do's and dont's), complexe instrumentatie (endoscopen, lumeninstrumenten)
- Afwijkingen in processen (onvolledige reiniging/sterilisatie)
- Bespreken van incidenten en uitbraken
- Foutenanalyse en verbetermaatregelen
- Communicatie met infectiepreventieteam

Module 5: DSMH & Praktijkleiderschap

Leerdoelen

De deelnemer:

- heeft inzicht de krachtvelden die spelen in de ziekenhuisomgeving
- kan functioneren in een politieke omgeving, kent zijn eigen rol en verantwoordelijkheden en zet deze functioneel in
- kan een adviserende rol vervullen
- is in staat om aan complexe vergaderingen deel te nemen en daarin collega's / andere deelnemers te overtuigen van zijn/haar standpunten
- heeft de beschikking over verschillende onderhandelings technieken
-

Programma op hoofdlijnen

- Realisatiemanagement
- Communicatiemanagement
- Feed-up, feedback en feed-forward
- Conflicthantering
- Sturing en besturing
- Financiering en Begroting

Bijlage 2 — Het leerprogramma DSMH in SCHEMA op hoofdlijnen

Hieronder is het leerprogramma DSMH op hoofdlijnen samengevat en overzichtelijk weergegeven. Elk van de thema's is vertaald in een uitgewerkte leermodule met gestructureerde leer- en lesplannen verdeeld in zogenaamde lesblokken. Het SCHEMA zal gedurende de uitvoering van de DSMH-opleiding verder worden aangescherpt en/of worden aangepast zodat er eind 2026 een definitief vastgesteld opleidingsschema beschikbaar is als onderlegger voor de DSMH-opleidingen tot 2030.

Thema's	Onderwerpen	Leerresultaten
Leermodule 1 DSMH & Wet- & Regelgeving	- Introductie & historische schets - Wet- en regelgeving - Rondleiding CSA/CSD - Rol DSMH - Instrumentenleer - Disposables & implantaten - Huidige situatie & toekomst	- Inzicht in rol DSMH - Kennis van wetgeving en processen - Materiaalkennis en biocompatibiliteit - Technische documentatie beoordelen
Leermodule 2 DSMH & Techniek	- Reiniging & desinfectie - Theorie & praktijk N&S - Sterilisatie	- Basis natuur-/scheikunde - Chemische werkingsprincipes - Testen en interpretatie - Technische storingen herkennen
Leermodule 3 DSMH & Kwaliteitszorg	- Kwaliteitsmanagement - Risicomanagement - VIM/RCA - Validatie & Auditing - Incidentmanagement	- Kwaliteitssystemen (ISO, GMP) - Risicoanalyse & RCA - PDCA-cyclus - Audits en verbeterplannen
Leermodule 4 DSMH & Medische Microbiologie	- Basis medische microbiologie	- Basisprincipes microbiologie - Hygiëne en infectiepreventie
Leermodule 5 DSMH & Praktijkleiderschap	- Realisatiemanagement - Communicatiemanagement - Feedbackmethoden - Conflicthantering - Sturing & besturing - Financiering & begroting	- Inzicht in ziekenhuisdynamiek - Adviserende/Onderhandelende rol - Vergadertechnieken

Bijlage 3 — ADDENDUM DSMH-opleiding bij studiegids 2025-2026

(in kader van het thematisch – per leermodule - kunnen afmaken van een lopend opleidingstraject)

THEMA en VOLGEN	LESBLOKKEN	LESDAGEN	INVESTERING
DSMH Thema 1: DSMH en Wet-, regelgeving	4	2	€ 1.597,- *
DSMH Thema 2: DSMH en Techniek op de CSA/CSD	4	2	€ 1.597,- *
DSMH Thema 3: DSMH en Kwaliteitsmanagement	4	2	€ 1.597,- *
DSMH Thema 4: DSMH en Organisatie en management	5	3,5	€ 2.797,- *
DSMH Thema 5: DSMH en Medische microbiologie	5	2,5	€ 1.997,- *

THEMA en VRIJSTELLING

DSMH Thema's en vrijstelling met EVC-traject DSMH Aantoonbaar Bekwaam (AB) € 797,- *

- DSMH AB – handreiking en instructie per thema
- DSMH AB – waardering en eindbeoordeling per thema
- DSMH AB – herexamen (1x gratis optioneel) per thema

* Vrij van BTW belastingen